

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
Кафедра психіатрії, медичної та спеціальної психології

Савенкова І.І.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА
ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

**«ПСИХОДІАГНОСТИКА ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ ТА ЇХ
РЕАБІЛІТАЦІЯ»**

**для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої
освіти спеціальності 053 Психологія**

спеціалізації «Клінічна та реабілітаційна психологія»

Одеса – 2022

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»*

(Протокол № 2 від 28 вересня 2022 р.)

Автор:

Савенкова І.І., завідувач кафедри психіатрії, медичної та спеціальної психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського», доктор психологічних наук, професор

Рецензенти:

Омелянович В.М., доктор психологічних наук, професор кафедри медичної психології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика.

Вдовіченко О.В., доктор психологічних наук, професор, в.о.декана соціально-гуманітарного факультету ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д.Ушинського».

Методичні рекомендації містять систематизоване викладання навчальної дисципліни, завдання до практичних занять та виконання самостійної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія; висвітлюють загальні й окремі питання патопсихології відповідно до нових стандартів навчальної програми.

Подано анотацію дисципліни, вимоги до знань і вмінь здобувачів, набутих у процесі вивчення дисципліни, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, рекомендовану літературу, індивідуальні навчально-дослідні завдання.

ЗМІСТ

Навчально-тематичний план дисципліни.....	3
Вступ.....	4
Анотація навчальної дисципліни.....	5
Опис навчальної дисципліни.....	8
Плани практичних занять та завдання до самостійної роботи	9
Технологічна карта дисципліни.....	13
Самостійна робота.....	15
Індивідуальні навчально-дослідні завдання.....	16
Критерії оцінювання.....	17
Засоби діагностування результатів навчання.....	21
Питання до екзамену	21
Тести для самоперевірки.....	23
Рекомендована література.....	29

Навчально-тематичний план дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього го	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с.р.		л	п	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1.	Органічні психічні розлади та ендогенні психози.									
Тема 1. Органічні, включаючи симптоматичні, психічні розлади	15	2	2	1	10	15	2	2	1	10
Тема 2. Шизофренія, шизотипові і маячні розлади	21	2	8	1	10	21	2	2	1	16
Разом за змістовим модулем 1	36	4	10	2	20	36	4	4	2	26
Змістовий модуль 2.	Афективні та невротичні розлади.									
Тема 3. Афективні розлади настрою	12	1	2	2	7	12	1	1	2	8
Тема 4. Невротичні, пов'язані зі стресом, соматоформні розлади	12	1	2	2	7	12	1	1	2	8
Разом за змістовим модулем 2	24	2	4	4	14	24	2	2	4	16
Змістовий модуль 3.	Поведінкові синдроми та розлади зрілої особистості.									

Тема 5. Поведінкові синдроми, які пов'язані з фізіологічними порушеннями та фізичними факторами.	15	2	3	2	8	15	2	2	2	9
Тема 6. Розлади зрілої особистості та поведінки у дорослих.	15	2	3	2	8	15	2	2	2	9
Разом за змістовим модулем 3	30	4	6	4	16	30	4	4	4	18
Усього годин	90	10	20	10	50	90	10	10	10	60

Вступ

Методичні рекомендації призначені для студентів спеціальності 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за ОПП «Клінічна та реабілітаційна психологія», у якості допомоги при підготовці до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Психодіагностика психічних розладів та їх реабілітація».

Методичні рекомендації розроблені на підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського», Положення про порядок подання навчально-методичних видань у державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д.Ушинського».

Методичні рекомендації містять рекомендації до виконання практичних занять та самостійної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія; навчально-методичний план дисципліни, анотацію навчальної дисципліни; план практичних занять та завдання до самостійної роботи; технологічну карту дисципліни; індивідуальне навчально-дослідне завдання; критерії оцінювання за різними видами роботи, критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю; засоби діагностування результатів навчання; питання до екзамену; тестові завдання для перевірки знань; рекомендовану літературу.

Сподіваємося, що методичні рекомендації допоможуть студентам успішно підготуватися до практичних занять та засвоїти матеріал для самостійного опрацювання.

Анотація навчальної дисципліни

«Психодіагностика психічних розладів та їх реабілітація» є дисципліною, що формує систему знань про основи спеціальних знань у галузі сучасної психодіагностики психічних розладів та проведенні реабілітаційних заходів, зі змістом дослідницької та практичної діяльності патопсихологів у відповідності до вимог; ознайомлення з предметом, об'єктом, базовими категоріями, методологією психодіагностики психічних розладів, завданнями, принципами, формами й методами соціально – психологічного впливу при порушеннях психічних процесів психогенного генезу; психологічними особливостями діяльності патопсихолога, психологічного інструментарію при психодіагностиці порушень психічних процесів неорганічного генезу. Переваги вивчення дисципліни полягають у набутті практичних навиків роботи з пацієнтами у клініці, оволодіння психологічним інструментарієм психодіагностики порушень психічних процесів неорганічного генезу, надання відповідних реабілітаційних заходів, враховуючи психотерапевтичні практики; набуття досвіду виконання функцій та специфіки роботи психолога у клініці.

Мета навчальної дисципліни «Психодіагностика психічних розладів та їх реабілітація»: надання здобувачам уявлення щодо основ спеціальних знань у галузі психодіагностики психічних розладів та їх реабілітації зі змістом дослідницької та практичної діяльності практичних психологів у відповідності до вимог роботи психолога у клініці; ознайомлення з предметом, об'єктом, базовими категоріями, методологією психодіагностики психічних розладів та їх реабілітації; завданнями, принципами, формами й методами соціально – психологічного впливу на свідомість особистості майбутнього психолога та підготовка майбутніх фахівців до роботи з пацієнтами з психічними розладами у клініці, вивчення функцій та специфіки роботи психолога у клініці з даною категорією пацієнтів; поглибленого розуміння теоретико-

методологічних психодіагностики психічних розладів та їх реабілітації; володіння психодіагностичними критеріями порушень психічних процесів при психічних розладах, відповідно розробки реабілітаційних заходів.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Психодіагностика психічних розладів та їх реабілітація» здобувачі мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін, як «Анатомо-фізіологічна основа людини», «Психофізіологія».

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН12. Здійснювати моніторинг виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з особливими потребами (програми психологічного супроводу особи). Здійснювати аналіз результатів виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з особливими потребами (програми психологічного супроводу особи).

ПРН14. Визначати ефективність виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з особливими потребами (програми психологічного супроводу особи з особливими потребами), проведення реабілітаційних заходів.

Очікувані результати вивчення дисципліни: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **знати:** теоретичні основи психодіагностики психічних розладів та їх реабілітації;

порушення психічних процесів при психічних розладах; особливості порушення пізнавальних, емоційних та вольових процесів при психічних захворюваннях; формування умінь та навичок у студентів-магістрів підбирати методи психодіагностики, засоби реабілітації, форми при вивченні цієї дисципліни; підвищувати рівень своєї компетентності як особистості та громадянина.

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, здатністю надання професійної допомоги особистості, яка опинилась у складних життєвих ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 02. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 04. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності:

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК11. Здатність здійснювати процес моніторингу виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з особливими потребами (програми психологічного супроводу особи). Здатність аналізувати результати виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з особливими потребами (програми психологічного супроводу особи).

СК 12. Здатність скласти психологічний висновок за результатами оцінки виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з особливими потребами (програми психологічного супроводу особи).

СК 13. Здатність визначати ефективність виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з особливими потребами (програми психологічного супроводу особи).

Міждисциплінарні зв'язки: «Анатомо-фізіологічна основа ЦНС», «Патопсихологія та основи психіатрії», «Психодіагностика психічних розладів та їх реабілітація», «Психологічний супровід осіб із особливими потребами».

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Статус дисципліни: Обов'язкова	
Змістових модулів – 3	ОПП «Клінічна та реабілітаційна психологія» Спеціальність 053 Психологія	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розробка плану дослідження (за вибором)		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 0,5 самостійної роботи студента – 1,5	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	10 год.	10 год
		Практичні, семінарські	
		20 год.	10 год
		Самостійна робота	
		50 год.	60 год
		Індивідуальні завдання:	
		10 год.	10 год
Вид контролю: екзамен екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 33% : 67%

для заочної форми навчання – 17% : 83%

Плани практичних занять та завдання до самостійної роботи

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
1	<i>Семінар</i> «Органічні, включаючи симптоматичні, психічні розлади»	2	1
2	<i>Круглий стіл</i> «Шизофренія, шизотипові і маячні розлади»	8	1
3	<i>Семінар</i> «Афективні розлади настрою»	6	4
4	<i>Семінар</i> «Невротичні, пов'язані зі стресом, соматоформні розлади»	8	4
5	<i>Семінар</i> «Поведінкові синдроми, які пов'язані з фізіологічними порушеннями та фізичними факторами»	4	2
6	<i>Семінар</i> «Розлади зрілої особистості та поведінки у дорослих»	1	1
	Разом	20	10

Практичні заняття

Змістовий модуль 1. Органічні психічні розлади та ендогенні психози

Практичне заняття 1

Семінар. Органічні, включаючи симптоматичні, психічні розлади

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

1. Деменція при хворобі Альцгеймера, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
2. Судинна деменція, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
3. Деменція при хворобах, пов'язаних з іншими розладами, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

4. Делірій, що спричинений алкоголем або іншою психоактивною субстанцією, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
5. Інші психічні розлади внаслідок ушкодження або дисфункції головного мозку, або внаслідок фізичної хвороби, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
6. Розлади особистості і поведінки внаслідок хвороби, ушкодження і дисфункції головного мозку, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
7. Неуточнені органічні або симптоматичні психічні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

1. Дати характеристику особливостям порушення психічних процесів при органічних, включаючи симптоматичні, психічних розладах.
2. Скласти таблицю щодо прояву різних форм деменцій, виокремити психодіагностичні критерії та розробити відповідні реабілітаційні заходи.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Практичне заняття 2

Круглий стіл «Шизофренія, шизотипові і маячні розлади»

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

1. Шизофренія параноїдна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
2. Шизофренія гебефренна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

3. Шизофренія кататонічна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
4. Шизофренія недиференційована, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
5. Постшизофренічна депресія, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
6. Шизофренія резидуальна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
7. Шизофренія проста, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
8. Шизотиповий розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
9. Хронічні маячні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
10. Гострі та транзиторні психотичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
11. Індукований маячний розлад, психотичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
12. Шизоафективні розлади, психотичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

1. Скласти таблицю психодіагностичних критеріїв виокремлення різних форм шизофреній, розробити відповідні реабілітаційні заходи, запропонувати техніки психотерапевтичного впливу.
2. Порівняти основні прояви шизотипових та маячних розладів.
3. Скласти таблицю складових реабілітаційних заходів.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Змістовий модуль 2. Афективні та невротичні розлади.**Практичне заняття 3****Семінар. Афективні розлади настрою.*****Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:***

1. Маніакальний епізод, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
2. Біполярний афективний розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
3. Депресивний епізод, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
4. Рекурентний депресивний розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
5. Хронічні (афективні) розлади настрою, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

Обов'язкове практичне завдання:**Робота в малих групах.*****Питання для дискусії (робота в малих групах):***

1. Дати характеристику формам перебігу афективних розладів настрою.
2. Порівняти основні психологічні структурні компоненти прояву різних форм афективних розладів настрою. Стисло обґрунтуйте свою відповідь.
3. Розробити структурно-логічну схему розвитку афективних розладів настрою у дітей.
4. Розробити порівняльну таблицю проявів маніакального епізоду,

біполярного афективного розладу, депресивного епізоду, рекурентного депресивного розладу та хронічних афективних розладів.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Практичне заняття 4

Семінар. Невротичні, пов'язані зі стресом, соматоформні розлади.

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

1. Тривожно-фобічні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
2. Інші тривожні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
4. Обсесивно-компульсивний розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
5. Реакція на важкий стрес і порушення адаптації, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
6. Дисоціативні (конверсійні) розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
7. Соматоформні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
8. Інші невротичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

Питання для дискусії (робота в малих групах):

1. Дати характеристику психологічних відмінностей між проявом різних форм невротичних розладів (зробити таблицю)

2. Проаналізувати психологічні особливості перебігу невротичних розладів, розробити психологічний інструментарій та реабілітаційні заходи.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Змістовий модуль 3. Поведінкові синдроми та розлади зрілої особистості.

Практичне заняття 5

Семінар. Поведінкові синдроми, які пов'язані з фізіологічними порушеннями та фізичними факторами.

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

1. Розлади прийому їжі, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
2. Розлади сну неорганічної природи, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
3. Відсутність або втрата статевого потягу, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
4. Психічні і поведінкові розлади, пов'язані з післяпологовим періодом, що не класифікуються в інших розділах, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
5. Зловживання речовинами, що не спричиняють залежність, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

Питання для дискусії (робота в малих групах):

1. Розробити порівняльну таблицю прояву різних форм поведінкових синдромів.

2. Розробити критерії психодіагностики поведінкових синдромів, які пов'язані з фізіологічними порушеннями та фізичними факторами (скласти порівняльну таблицю).

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Практичне заняття 6

Семінар. Розлади зрілої особистості та поведінки у дорослих.

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

1. Специфічні розлади особистості, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
2. Розлади статевої ідентифікації, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
3. Розлади сексуальної переваги, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
4. Психологічні і поведінкові розлади, пов'язані з сексуальним розвитком і орієнтацією, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

Питання для дискусії (робота в малих групах):

Підготовка психодіагностичного інструментарію та реабілітаційних заходів:

1. Розробити алгоритм психодіагностичного дослідження осіб із розладами особистості.
2. Розробити психодіагностичні критерії прояву розладів зрілої особистості та поведінки у дорослих.

3. Розробити напрямки та програму реабілітаційних заходів щодо розладів зрілої особистості.

4. Розробити напрямки та програму реабілітаційних заходів осіб із розладами поведінки.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Форма організації на занятті	Обов'язкове практичне завдання	Термін виконання
Семінар «Органічні, включаючи симптоматичні, психічні розлади»	Участь у колективному обговоренні динамічним зворотнім зв'язком: 1. Деменція при хворобі Альцгеймера, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи. 2. Судинна деменція, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи. 3. Деменція при хворобах, пов'язаних з іншими розладами, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи. 4. Делірій, що спричинений алкоголем або	Робота в малих групах. 1. Дати характеристику особливостей порушень психічних процесів при органічних, включаючи симптоматичні, психічні розлади. 2. Скласти таблицю щодо прояву різних форм деменцій, виокремити психодіагностичні критерії та розробити відповідні реабілітаційні заходи. Результати доповіді на практичному занятті.	На практичному занятті

	<p>іншою психоактивною субстанцією, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>5. Інші психічні розлади внаслідок ушкодження або дисфункції головного мозку, або внаслідок фізичної хвороби, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>6. Розлади особистості і поведінки внаслідок хвороби, ушкодження і дисфункції головного мозку, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>7. Неуточнені органічні або симптоматичні психічні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p>		
--	---	--	--

<p><i>Круглий стіл</i> «Шизофренія, шизотипові і маячні розлади»</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шизофренія параноїдна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи. 2. Шизофренія гебефренна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи. 3. Шизофренія кататонічна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи. 4. Шизофренія недиференційована, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи. 5. Постшизофренічна депресія, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи. 6. Шизофренія резидуальна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи. 7. Шизофренія проста, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні 	<p>Робота в малих групах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти таблицю психодіагностичних критеріїв виокремлення різних форм шизофреній, розробити відповідні реабілітаційні заходи, запропонувати техніки психотерапевтичного впливу. 2. Порівняти основні прояви шизотипових та маячних розладів. 3. Скласти таблицю складових реабілітаційних заходів. 	<p>До наступ. практ. заняття</p>
--	--	---	----------------------------------

	<p>заходи.</p> <p>8.Шизотиповий розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>9.Хронічні маячні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>10.Гострі та транзиторні психотичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>11.Індукований маячний розлад, психотичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>12.Шизоафективні розлади, психотичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p>		
<p><i>Семінар «Афективні розлади настрою»</i></p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1.Маніакальний епізод, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>2.Біполярний афективний розлад,</p>	<p>Питання для дискусії робота в малих групах:</p> <p>1. Дати характеристику формам перебігу афективних розладів настрою.</p> <p>2. Порівняти основні психологічні структурні компоненти прояву різних форм афективних розладів настрою. Стисло обґрунтуйте свою відповідь.</p> <p>3. Розробити структурно-логічну схему розвитку</p>	<p>На прак. занятті</p>

	<p>психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>3. Депресивний епізод, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>4. Рекурентний депресивний розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>5. Хронічні (афективні) розлади настрою, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p>	<p>афективних розладів настрою у дітей.</p> <p>4. Розробити порівняльну таблицю проявів маніакального епізоду, біполярного афективного розладу, депресивного епізоду, рекурентного депресивного розладу та хронічних афективних розладів.</p>	
<p><i>Семінар</i> «Невротичні, пов'язані зі стресом, соматоформні розлади»</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1. Тривожно-фобічні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>2. Інші тривожні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>3. Обсесивно-компульсивний розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні</p>	<p>у з</p> <p>Питання для дискусії (робота в малих групах)</p> <p>1. Дати характеристику психологічних відмінностей між проявом різних форм невротичних розладів (зробити таблицю)</p> <p>2. Проаналізувати психологічні особливості перебігу невротичних розладів, розробити психологічний інструментарій та реабілітаційні заходи.</p>	<p>До наступ. практич. заняття</p>

	<p>заходи.</p> <p>4.Реакція на важкий стрес і порушення адаптації, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>5.Дисоціативні (конверсійні) розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>6.Соматоформні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>7.Інші невротичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p>		
<p><i>Семінар</i> «Поведінкові синдроми, які пов'язані з фізіологічними порушеннями та фізичними факторами»</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <p>1.Розлади прийому їжі, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>2.Розлади сну неорганічної природи, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>3.Відсутність або</p>	<p>Питання для дискусії (робота в малих групах):</p> <p>1.Розробити порівняльну таблицю прояву різних форм поведінкових синдромів.</p> <p>2. Розробити критерії психодіагностики поведінкових синдромів, які пов'язані з фізіологічними порушеннями та фізичними факторами (скласти порівняльну таблицю).</p>	<p>До наступ. практик. заняття</p>

	<p>втрата статевого потягу, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>4.Психічні і поведінкові розлади, пов'язані з післяпологовим періодом, що не класифікуються в інших розділах, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>5.Зловживання речовинами, що не спричиняють залежність, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p>		
<p><i>Семінар</i> «Розлади зрілої особистості та поведінки у дорослих»</p>	<p><i>Психодіагностика порушень пізнавальних психічних процесів та розробка відповідних реабілітаційних заходів:</i></p> <p>1.Специфічні розлади особистості, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>2.Розлади статевої ідентифікації, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>3.Розлади сексуальної</p>	<p>Підготовка психодіагностичного інструментарію та реабілітаційних заходів:</p> <p>1.Розробити алгоритм психодіагностичного дослідження осіб із розладами особистості.</p> <p>2.Розробити психодіагностичні критерії прояву розладів зрілої особистості та поведінки у дорослих.</p> <p>3. Розробити напрямки та програму реабілітаційних заходів щодо розладів зрілої особистості.</p> <p>4. Розробити напрямки та програму реабілітаційних заходів осіб із розладами поведінки.</p>	<p>До наступ. практ. заняття</p>

	<p>переваги, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p> <p>4.Психологічні і поведінкові розлади, пов'язані з сексуальним розвитком і орієнтацією, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.</p>		
--	--	--	--

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна	Кількість годин заочна	Форми контролю
1	Органічні, включаючи симптомотичні, психічні розлади	10	10	групова співбесіда усне опитування, перевірка практичних завдань, екзамен
2	Шизофренія, шизотипові і маячні розлади	10	16	
3	Афективні розлади настрою	7	8	
4	Невротичні, пов'язані зі стресом, соматоформні розлади	7	8	
5	Поведінкові синдроми, які пов'язані з фізіологічними порушеннями та фізичними факторами	8	9	
6	Розлади зрілої особистості та поведінки у дорослих	8	9	

	Разом	50	60	
--	--------------	-----------	-----------	--

Індивідуальні навчально-дослідні завдання (план дослідження)

№ з/п	Тематика	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Органічні, включаючи симптоматичні, психічні розлади, розробити психодіагностичний інструментарій.	1	1
2	Шизофренія, шизотипові і маячні розлади, розробити психодіагностичний інструментарій.	1	1
3	Афективні розлади настрою, розробити психодіагностичний інструментарій.	2	2
4	Невротичні, пов'язані зі стресом, соматоформні розлади, розробити психодіагностичний інструментарій.	2	2
5	Поведінкові синдроми, які пов'язані з фізіологічними порушеннями та фізичними факторами, розробити психодіагностичний інструментарій.	2	2
6	Розлади зрілої особистості та поведінки у дорослих, розробити психодіагностичний інструментарій.	2	2
	Разом	10	10

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих

текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есеїв тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Здобувач не бере участі в практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.
	1 бал	Здобувач виконує більшість завдань практичних занять і самостійної роботи; в цілому відповідає на поставлені запитання, але не в змозі переконливо аргументувати свої відповіді, помиляється у використанні понятійного апарату.
	2 бали	Знання здобувача є достатньо повними, студент самостійно застосовує відповідний навчальний матеріал, виконуючи практичні завдання; аналізує, робить висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але припускається неточностей. Здобувач самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали, виконуючи практичні завдання. Виконані завдання у цілому відповідають вимогам, хоча мають незначні огріхи.
	3 бали	Здобувач виконує всі завдання практичних занять і домашньої/самостійної роботи; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на питання під час усного і письмового опитування; бере активну

		участь у обговоренні питань, користується додатковою науковою літературою; самостійно опрацьовує першоджерела, щоб виконати додаткові завдання; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми, теми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; активно, вміло працює в парі/групі/команді; здатний публічно представити матеріал.
Самостійна робота	0 балів	Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань.
	1 бал	Здобувач володіє знаннями, демонструє відповідні результати навчання, використовує їх у нестандартних ситуаціях, але допускає помилки; з похибками виконує та аналізує практичні завдання.
	2 бали	Здобувач володіє глибокими знаннями, демонструє відповідні компетентності, використовує їх у нестандартних ситуаціях, самостійно працює з інформацією у відповідності до поставлених завдань; систематизує та узагальнює навчальний матеріал; самостійно користується додатковими джерелами інформації; без похибок виконує та аналізує практичні завдання.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: розробка плану дослідження (за вибором)	0 балів	Завдання не виконано. Не зараховуються роботи, які є плагіатом або передруком з мережі Інтернет.
	1...3 балів	Завдання виконано формально, без виокремлення практичної, емпіричної частини дослідження плану.
	4...6 балів	Завдання виконано з творчим підходом, містить розділ теоретико-методологічної частини дослідження, програми дослідження, обґрунтування використання психодіагностичного інструментарію.
	7...9 балів	Завдання виконано, але всі розділи плану дослідження не розкрито в повному обсязі. Присутні помилки в розрахунках емпіричної частини дослідження, без достовірності отриманих результатів дослідження.

	10..12	Завдання виконано на належному рівні, але не простежується творчого підходу до написання бізнес-плану. Є огріхи в захисті роботи.
	13..14	Завдання виконано з творчим підходом, містить нешаблонні фрази, розгорнуте, цікаве, відрізняється власними роздумами, висновками, представлено з допомогою внесення до плану методів математичної обробки результатів дослідження, що забезпечує надійність та валідність дослідження.
Письмова робота	0..1 балів	Здобувач не менше ніж на 30% контрольних завдань надав правильну відповідь – початковий рівень знань
	2 бали	Здобувач не менше ніж на 50% контрольних завдань надав правильну відповідь – початковий рівень знань
	3 бали	Здобувач на 51% - 70% контрольних завдань надав правильну відповідь – середній рівень знань
	4 бали	Здобувач на 71% - 90% контрольних завдань надав правильну відповідь – достатній рівень знань
	5 балів	Здобувач на 91% - 100% контрольних завдань надав правильну відповідь – високий рівень знань

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕН)

Для навчальної дисципліни «Психодіагностика психічних розладів та їх реабілітація» за навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі екзамену, на який у структурі оцінювання відводиться 20 балів. Кількість балів здобувач отримує за оцінкою кожного з трьох питань білету усного екзамену. Здобувач може скласти екзамен, якщо кількість отриманих впродовж вивчення дисципліни балів (не менше 40). Накопичені здобувачем бали протягом вивчення навчальної дисципліни не анулюються, а сумуються. Оцінка на екзамені не може бути меншою за кількість накопичених ним балів:

Бали	Критерії
0 балів	Відповіді на запитання відсутні.
1–5 балів	Відповіді на запитання неповні, невпевнені. Відсутні приклади практичного використання.
6–10 балів	Здобувач вищої освіти не вміє логічно думати, робити власні висновки. Відповіді на запитання формальні, книжкові. Не наведено прикладів практичного використання в освітньому процесі
11–15 балів	Відповіді на запитання загалом правильні, проте наявні помилки у визначеннях. Здобувач вищої освіти намагається робити власні висновки, наводить приклади практичного використання в освітньому процесі.
16–20 балів	Здобувач вищої освіти вміє розмірковувати, робити власні висновки. Відповіді на запитання повні, обґрунтовані, логічно побудовані, з прикладами практичного використання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90-100 А)	Здобувач демонструє міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; реалізує теоретичні положення навчальної дисципліни виконуючи практичні завдання у сфері юридичної психології . При виконанні практичних завдань проявляє вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Оцінка нижче 100 балів обґрунтовується недостатнім розкриттям теоретичних питань навчальної дисципліни, або тим, що студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.
Добре (82-89 В)	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом і науково-понятійним апаратом в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, аргументовано висловлює свої думки, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій та

	<p>вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач у сфері юридичної психології, але припускається несуттєвих помилок. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.</p>
<p>Добре (74-81 C)</p>	<p>Здобувач добре володіє навчальним матеріалом, знає основні теоретичні положення, що відповідають програмі навчальної дисципліни, аналізує можливі практичні ситуації та вирішує їх, але припускається помилок які усуває за підтримки з боку викладача або однокурсників. Пояснює основні положення, дає правильні відповіді щодо форм юридичної психології при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом.</p>
<p>Задовільно (64-73 D)</p>	<p>Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу. Виконує завдання із допустимою кількістю грубих помилок. Виявляє базові знання: має загальні уявлення про систему, структуру, функції та інструменти юридичної психології. На задовільному рівні володіє термінологією, може аналізувати, порівнювати і робити висновки, але відповіді мало аргументовані, неповно обґрунтовані висновки, допускає ряд серйозних помилок при узагальненні та інтерпретації основних закономірностей, фактів та явищ, зміст окремих питань викладає частково, непослідовно, відповідь виявляє прогалини у знаннях. Не виявляє творчості у вирішенні навчально-виховних ситуацій, нестандартні ситуації викликають значні труднощі; здебільшого не має власної позиції</p>
<p>Задовільно (60-63 E)</p>	<p>Здобувач опанував навчальний матеріал в мінімально допустимому обсязі, передбачений програмою навчальної дисципліни. Відповіді неточні або мало аргументовані, з порушенням послідовності викладання. При розкритті теоретичних положень припускається серйозних помилок, неточності у розумінні та інтерпретації основних закономірностей. Має практичні навички, достатні для виконання завдань на рівні мінімально допустимих вимог. При вирішенні завдань виконує роботу за зразком</p>

	(практичним коментарем), але не розуміє достатньою мірою мету роботи, не вміє самостійно робити узагальнюючий висновок. Виконує завдання зі значною кількістю грубих помилок.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач недостатньо володіє навчальним матеріалом (менше, ніж половина обсягу навчального матеріалу), знання фрагментарні, під час відповіді припускається суттєвих помилок, не може викласти зміст основних положень, не вміє самостійно робити узагальнюючий висновок, необхідні практичні уміння роботи не сформовані, принципові помилки в ході виконання завдань, не може самостійно виконати роботу. Здобувач демонструє недостатній рівень навчальних результатів за заданими стандартами по деяких складових навчальної програми з дисципліни, що свідчить про необхідність їх доопрацювання та повторного складання контрольних заходів.
Незадовільно (0-34 F)	Здобувач не володіє навчальним матеріалом передбачений програмою навчальної дисципліни, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, не усвідомлює мету вивчення дисципліни, відсутні практичні уміння та навички, не вміє орієнтуватися під час розв'язання практичних завдань, більшість навчальних завдань не виконано. Здобувач демонструє повну відсутність навчальних результатів за заданими стандартами по всіх складових навчальної програми з дисципліни, що свідчить про необхідність повторного вивчення курсу.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ

Шкала оцінювання за всіма видами контролю (для екзамену):

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засоби діагностування результатів навчання

Оцінювання: індивідуальне опитування, колективна співбесіда, перевірка виконання практичних завдань, письмове опитування, презентація результатів самостійної роботи, екзамен. Демонстрування результатів навчання: дискусія, усні доповіді, робота в парах, круглий стіл, презентація результатів самостійної роботи.

Питання до екзамену

1. Деменція при хворобі Альцгеймера, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
2. Судинна деменція, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
3. Деменція при хворобах, пов'язаних з іншими розладами, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

4. Делірій, що спричинений алкоголем або іншою психоактивною речовиною, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
5. Інші психічні розлади внаслідок ушкодження або дисфункції головного мозку, або внаслідок фізичної хвороби, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
6. Розлади особистості і поведінки внаслідок хвороби, ушкодження і дисфункції головного мозку, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
7. Неуточнені органічні або симптоматичні психічні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
8. Шизофренія параноїдна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
9. Шизофренія гебефренна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
10. Шизофренія кататонічна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
11. Шизофренія недиференційована, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
12. Постшизофренічна депресія, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
13. Шизофренія резидуальна, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
14. Шизофренія проста, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
15. Шизотиповий розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
16. Хронічні маячні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
17. Гострі та транзиторні психотичні розлади, психологічні діагностичні

- критерії, реабілітаційні заходи.
- 18.Індукований маячний розлад, психотичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  - 19.Шизоафективні розлади, психотичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  - 20.Маніакальний епізод, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  - 21.Біполярний афективний розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  - 22.Депресивний епізод, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  - 23.Рекурентний депресивний розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  - 24.Хронічні (афективні) розлади настрою, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  - 25.Тривожно-фобічні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  26. Інші тривожні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  27. Обсесивно-компульсивний розлад, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  28. Реакція на важкий стрес і порушення адаптації, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  29. Дисоціативні (конверсійні) розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  30. Соматоформні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
  31. Інші невротичні розлади, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

32. Розлади прийому їжі, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
33. Розлади сну неорганічної природи, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
34. Відсутність або втрата статевого потягу, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
35. Психічні і поведінкові розлади, пов'язані з післяпологовим періодом, що не класифікуються в інших розділах, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
36. Зловживання речовинами, що не спричиняють залежність, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
37. Специфічні розлади особистості, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
38. Розлади статевої ідентифікації, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
39. Розлади сексуальної переваги, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.
40. Психологічні і поведінкові розлади, пов'язані з сексуальним розвитком і орієнтацією, психологічні діагностичні критерії, реабілітаційні заходи.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

Змістовий модуль 1. Органічні психічні розлади та ендогенні психози.

1. Психологічні діагностичні критерії неврастенії:

- А) 25% інтрапсихічний конфлікт
- Б) 25% астенія
- В) 25% емоційні порушення
- Г) 25% вегетативні порушення

2. Синдром деперсоналізації-дереалізації характеризується:

- А) 25% розлад сприйняття
- Б) 25% високий рівень виснаження
- В) 25% порушення уваги
- Г) 25% тривога

3. Специфічні невротичні розлади характеризуються:

- А) 25% інтрапсихічний конфлікт
- Б) 25% порушення емоцій
- В) 25% психастенія
- Г) 25% конфліктогенний тип відношень

4. Психологічні діагностичні критерії іпохондричного розладу:

- А) 25% інтрапсихічний конфлікт
- Б) 25% зниження самооцінки
- В) 25% визначення локусу контролю
- Г) 25% тип відношення хворого до хворобливих переживань

5. Психологічні діагностичні критерії соматоформної вегетативної дисфункції:

- А) 25% наявність конфліктогенної зони
- Б) 25% наявність конфліктогенних відносин
- В) 25% емоційна нестабільність
- Г) 25% виразність негативних емоцій

6. Психологічні діагностичні критерії дисоціативної амнезії:

- А) 25% зниження функцій свідомого контролю
- Б) 25% емоційна дезорганізація діяльності
- В) 25% порушення пам'яті
- Г) 25% порушення уваги

7. Психологічні діагностичні критерії obsесивно-компульсивних розладів:

- А) 25% зниження функцій свідомого контролю
- Б) 25% емоційна дезорганізація діяльності
- В) 25% порушення пам'яті
- Г) 25% порушення уваги

8. Психологічні діагностичні критерії циклотимії:

- А) 25% маніакальне збудження
- Б) 25% депресія
- В) 25% зниження уваги
- Г) 25% зниження пам'яті

9. Реабілітаційні заходи при циклотимії:

- А) 25% когнітивна психотерапія
- Б) 25% біхевіоральна психотерапія
- В) 25% сімейна психотерапія
- Г) 25% логотерапія

10. Реабілітаційні заходи при рекурентному депресивному розладі:

- А) 25% когнітивно-біхевіоральна психотерапія

- Б) 25% інтерперсональна психотерапія
- В) 25% сімейна психотерапія
- Г) 25% логотерапія

11. Органічний дисоціативний розлад характеризується:

- А) 25% синдром деперсоналізації
- Б) 25% синдром дереалізації
- В) 25% фути
- Г) 25% амбулаторний автоматизм

12. У якості психологічних діагностичних критеріїв тривожного розладу використовують шкали самооцінки:

- А) 25% шкала тривоги Zung
- Б) 25% лікарняний опитувальник MNQ
- В) 25% шкала депресій Hamilton
- Г) 25% шкала WPRS

Змістовий модуль 2. Афективні та невротичні розлади.

13. _____ деменція є результатом декількох ішемічних епізодів:

- А) при хворобі Піка
- Б) субкортикальна
- В) мультиінфарктна
- Г) при хворобі Гентингтона

14. _____ деменція є результатом лакунарних інфарктів:

- А) при хворобі Гентингтона
- Б) мультиінфарктна
- В) субкортикальна
- Г) при хворобі Піка

15. _____ деменція відома як хвороба Бісвангера:

- А) судинна
- Б) мультиінфарктна
- В) субкортикальна
- Г) змішана

16. _____ деменція носить лакунарний характер:

- А) Піка
- Б) Альцгеймера
- В) судинна
- Г) Якоба

17. _____ деменція створює акумуляцію інфарктів:

- А) субкортикальна
- Б) судинна
- В) мультиінфарктна
- Г) змішана

18. _____ деменції характеризуються сполученням інтелектуально-мнестичних змін із дифузною або неврологічною симптоматикою:

- А) при хворобі Піка

Б) при хворобі Альцгеймера

В) судинні

Г) при хворобі Паркінсона

19. Психокорекцію соціальних навичок потребує деменція при хворобі:

А) Якоба

Б) Альцгеймера

В) Гентингтона

Г) Паркінсона

20. “Закупорка думок” є проявом:

А) ментизму

Б) шперрунга

В) уповільнення мислення

Г) інкогенерації мислення

21. Відсутність мислення – це прояви:

А) розірваності мислення

Б) резонерства

В) шперрунг

Г) амбівалентності мислення

22. Стійке безсоння є проявом такого варіанту маскованої депресії, як:

А) агрипічний

Б) алгічно-сенестопатичний

В) діенцефальний

Г) обцесивний

23. Підвищений бал за шкалою депресії відповідно до результатів психодіагностики за стандартизованим тестом ММРІ вказує на:

- А) депресивну іпохондрію
- Б) маніакальну іпохондрію
- В) приховану депресію
- Г) соціальну інтроверсію

24. Підвищення більшості “емоційних” шкал відповідно до результатів психодіагностики за стандартизованим тестом ММРІ вказує на:

- А) приховану депресію
- Б) маніакальну іпохондрію
- В) невротичні зміни особистості
- Г) соціальну інтроверсію

Змістовий модуль 3. Афективні та невротичні розлади.

25. Невротичний генезис сомато-вегетативних проявів може підтвердити психодіагностику за шкалою:

- А) депресії за стандартизованим тестом ММРІ
- Б) істерії за стандартизованим тестом ММРІ
- В) невротизації за стандартизованим тестом “Невротизація-психопатизація”
- Г) психопатизації і соціальної інтраверсії за стандартизованим тестом ММРІ

26. При проведенні психодіагностики за шкалами самооцінки (шкала тривоги W . W . Zung,, лікарняного опитувальника MNQ, S Grown; шкали тестування депресій M.Y. Hamilton, шкали тестування FKD, шкали WPRS) виявляються психопатологічні феномени, які характеризують реєстр-синдром підвищеної

тривожності, що вказує на прояви:

- А) тривожного розладу органічної природи
- Б) кататонічного розладу органічної природи
- В) органічного маячного розладу
- Г) органічного афективного розладу

27. При проведенні психодіагностики виявляють різні рівні порушення свідомості, розлади психомоторики, порушення аутоідентифікації, що вказує на прояви:

- А) гебефренної шизофренії
- Б) параноїдної шизофренії
- В) кататонічної шизофренії
- Г) недиференційованої шизофренії

28. До функціональних розладів психіки відносять:

- А) 25% ситуаційна психогенна реакція
- Б) 25% панічні розлади
- В) 25% неврози
- Г) 25% неврастенії

29. Синдром нав'язливості проявляється:

- А) 25% нав'язливими сумнівами
- Б) 25% нав'язливими спогадами
- В) 25% нав'язливими уявленнями
- Г) 25% нав'язливими потягами

30. Для психастенічного неврозу характерні:

- А) 25% переважання явищ астенизації
- Б) 25% відчуття напруги
- В) 25% уявлення щодо соціальної неспроможності
- Г) 25% небажання вступати в контакт

31. Реактивні та постстресові психози проявляються:

- А) 25% реактивними психозами
- Б) 25% афективно-шокowymi реакціями
- В) 25% реактивним параноїдом
- Г) 25% реактивною депресією

32. У виникненні психосоматичних розладів значну роль відіграють фактори:

- А) 25% фрустраційна напруженість
- Б) 25% емоційна напруженість
- В) 25% контроль над соціальною поведінкою
- Г) 25% розвиток ендогенної депресії

33. Виділяють такі варіанти маскованої депресії:

- А) 25% алгічно-сенестопатичний
- Б) 25% агрипічний
- В) 25% діенцефальний
- Г) 25% обсесивний

34. Основні клінічні форми прихованої депресії у вигляді синдромів:

- А) 25% кардіалгічний
- Б) 25% цефалгічний
- В) 25% абдомінальний
- Г) 25% агрипічний

35. Соматоформні вегетативні дисфункції мають прояви:

- А) 25% синдрому психоневрологічних розладів
- Б) 25% функціональні розлади діяльності серця
- В) 25% судинна дистонія
- Г) 25% психогенна ядуха

10. Рекомендована література

Основна

1. Загорна Є.Є. Основи патопсихології: *навч. посібник*. К.: “Професіонал”, 2018. 200 с.
2. Коробіцина М.Б. Психологічна діагностика психічних розладів та розладів поведінки у дорослих та відповідні реабілітаційні заходи: *навч. посібник*. Одеса: Астропринт, 2018. 82с.
3. Плишко Н.К. Особливості сенсомоторних реакцій при зміні емоційного стану. *Діагностика психічних станів у нормі та патології: практикум*. К.: Наука, 2020. 220с.
4. Савенкова І.І. Психодіагностика психічних розладів та їх реабілітація: *навчальний посібник*. Миколаїв: Іліон, 2021. 160с.
5. Савенкова І.І. Клінічна психологія: навчальний посібник. 3-е видання (з доповненнями). Херсон: ООО «Айлант», 2021. 320с.
6. Савенкова І.І. Нейропсихологія: *навчально-методичний посібник*. Миколаїв: МНУ, 2021. 220с.
7. Савенкова І.І. Патопсихологія: *навч.-метод. посібник*. 2-е видання (з доповненнями). Миколаїв: МНУ, 2020. 220с.

Допоміжна:

8. Суманенко Т.М. Патопсихологія: *курс лекцій*. К.: Либідь, 2019. 216 с.
9. Савенкова І.І. Хронопсихологічне прогнозування перебігу захворювань у психосоматичних хворих: *Монографія*. К.: КУ ім. Б.Грінченка, 2019. 220с.
10. Savenkova I. The Psychology of Time: *tutorial*. Mykolaiv: Ilion, 2020. 240s.
11. Savenkova I. Psychosomatics: *tutorial*. Mykolaiv: Ilion, 2020. 180s.
12. Савенкова І.І. Хронопсихологічне прогнозування інтелекту дитини з особливими потребами // *Трансформаційні зміни особистості студентської молоді засобами професійної освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю*. Наукове видання. – Миколаїв: ІЛІОН, 2018. – 47–49.
13. Савенкова І.І. Хронопсихологічне прогнозування інтелекту дитини з особливими потребами. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. 2018. № 1 (19). С. 121–126.
14. Савенкова І.І. Дизонтогенез розумового розвитку дітей молодшого шкільного віку з позиції психології часу. *Технології розвитку інтелекту*. Том 3, № 4 (25), 2019.

Електронні ресурси

1. Savenkova Iryna Psychosomatic unity of human from the position of chronopsychology on the example of ischemic disorders and heart diseases. Electronic Journal of General Medicine. 2019; 16(6):em157.

doi:10.29333/ejgm/114263 [Електронний ресурс]. URL:

<http://www.ejgm.co.uk/download/psychosomatic-unity-of-human-from-the-position-of-chronopsychology-on-the-example-of-ischemic-7563.pdf>

2. Savenkova Iryna Time Factor in Psychological profiling of information Technology specialists for Future Career success. Journal of Environmental Treatment Techniques. 2019; Special Issue on Environment, Management and Economy, Pages: 1041-1045.

[Електронний ресурс]. URL:

<http://www.jett.dormaj.com/docs/Volume7/special%20issue/Time%20Factor%20in%20Psychological%20Profiling%20of%20Information%20Technology%20Specialists%20for%20Future%20Career%20Success.pdf>

3. Savenkova Iryna Chronopsychological forecast of nephrological diseases. EurAsian Journal of BioSciences, 14, 2411-2415 (2020) [Електронний ресурс].

URL: <http://www.ejobios.org/download/chronopsychological-forecast-of-nephrological-diseases-7796.pdf>

САВЕНКОВА І.І.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
ТА ВИКОНАННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОДІАГНОСТИКА
ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ
ТА ЇХ РЕАБІЛІТАЦІЯ»